

Slående mångtydigt och spännande bildspråk

Rikard Ekholm

Publicerad 2006-09-02

Följ skribent

Fotografi

Maya Eizin Öijer, Fiction

Galleri Andréhn-Schiptjenko, Markvardsgatan 2

t o m 16 september

Många konstnärer håller år efter år fast vid en utarbetad stil. Maya Eizin Öijer är en av dessa. Ingmar Bergman har berättat om rädslan för att göra en Bergmanfilm. Det vill säga en film som verkar stöpt i en form och bara blir en i raden av filmer. Avvägningen mellan att förnya och att vara trogen ett bildspråk kan vara svårt. Eizin Öijers nya utställning på Andréhn-Schiptjenko visar en av samtidskonstens mest pålitliga konstnärskap. Få andra konstnärer har hållit sig aktuella under så lång tid. Även om Maya Eizin Öijer först ställde ut redan 1967 var det under 80-talet i och med den postmoderna teoribildningen som hon fick sitt stora genombrott. Det är inte svårt att se varför. Hennes bilder manifesterar starka färger och förmedlar känslor av drömmar och utsatthet.

Bilderna ser verkligen åttiotalistiska ut. Och här avviker inte den nya utställningen som visar nio fotografier i form av diptyker, triptyker och ett singelfotografi. Motiven är i princip två. Äldre bokomslag är sammansatta med bilder på blommor i vaser eller dricksglas. Bokomslagen präglar fotografiernas titlar: Tragic ground, Wild Cats och Strangers är några exempel.

Det uppstår en spänning i krocken mellan blommans klassiska symbolik av fruktbarhet och kärlek och bokomslagets stereotypa känslolägen: passion, utanförskap, ilska och tragedi. Spänningen fördjupas dessutom av att blommorna inte alltid framställs som klassiskt sköna utan i flera fall ställs mot mörk bakgrund, eller står i ett svart konjaksglas som i fotografiet Outside of Eden. Bilderna förmedlar en eklektisk estetik: två eller flera stilar inom ramen av samma objekt.

Just detta eklektiska bildspråk är typiskt för Eizin Öijer och gör att bilderna bär drag av en annan tid. Att på det här viset sätta samman bilder etablerades under åttiotalet. Bilderna är inte rena och harmoniska. De bjuder betraktaren på något skevt och stökigt. Maya Eizin Öijers konst är som en europisk konstfilm fast med Hollywoodmusik. Man får både det ena och det andra på en och samma gång.

Utställningstiteln Fiction korresponderar med Eizin Öijers bokomslag men också med konst i sig. Kan konst vara något annat än fiktion? Den urgamla uppdelningen mellan konst och verklighet har konstnärer och filosofer med jämna mellanrum återkommit till.

Man har försökt bryta ned den traditionella skiljelinjen dem emellan. Men man har också påpekat problemen med att veta vad som är fiktion och vad som är verkligt. En problematik som framförallt riktats mot fotografi, media och dokumentärfilm. Konstnären Miriam Bäckström berör ofta den problematiken. Men det är ett ämne som inte minst under senare år har engagerat litteraturdiskussionen. Carina Rydbergs Den högsta kasten berör problematiken, likaså Per Gunnar Evanders I min ungdom speglade jag mig ofta. I Maya Eizin Öijers fall är det något sedan tidigare underliggande som nu aktualiseras i och med utställningstiteln. Några tvivel kring hennes fotografiers fiktiva tillhörighet finns dock inte.

I det svenska 80-talet må Maya Eizin Öijers sammanfogningar av bilder ha ansetts som engagerat udda och orena. Under åren har förhållningssättet dock blivit en stil i sig. Bilderna har blivit enhetliga och är inte längre nya teoretiska problem. Fotografierna är trots allt slående mångtydiga vilket innebär att Maya Eizin Öijer är en av Sveriges intressanta fotobaserade konstnärer.

Rikard Ekholm

Följ skribent

SvD:s journalistiska värdegrund: [Läs mer](#)

Published: Svenska Dagbladet, 2006-09-02
<https://www.svd.se/a/f3d6cc4f-59a8-35f8-93f8-34bd3e0c3793/slaende-mangtydigt-och-spannande-bildsprak>